

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 27ης Νοεμβρίου 1991 *

Στην υπόθεση T-21/90,

Günter Generlich, πρώην μόνιμος υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Βρυξελλών, εκπροσωπούμενος από τους Marcel Slusny και Olivier Slusny, δικηγόρους Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Ernest Arendt, 4, avenue Marie-Thérèse,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον J. Griesmar, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον R. Hayder, δημόσιο υπάλληλο αποσπασμένο στη Νομική Υπηρεσία της Επιτροπής, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής, της 1ης Αυγούστου 1989, περί εκκαθάρισεως των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του προσφεύγοντος λόγω συμπληρώσεως συνταξίμου χρόνου, καθόσον με την απόφαση αυτή η εν λόγω σύνταξη υπολογίστηκε βάσει του βασικού μισθού του βαθμού Β 2, κλιμάκιο 8, ή την αποκατάσταση εκ μέρους της Επιτροπής της ζημίας που θεωρεί ότι υπέστη ο προσφεύγων από την απόφαση αυτή,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, A. Saggio και Χρ. Γεραρή, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 18ης Σεπτεμβρίου 1991,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

- 1 Ο προσφεύγων, ο οποίος γεννήθηκε στις 28 Μαΐου 1925, εισήλθε στην υπηρεσία της Επιτροπής στις 6 Ιανουαρίου 1959 υπό την ιδιότητα του βοηθού λογιστή. Από 1ης Ιανουαρίου 1962 κατετάγη στον βαθμό C 1, στη συνέχεια προχώρησε στον βαθμό B 3 και κατόπιν στον βαθμό B 2, στο όγδοο κλιμάκιο του οποίου έφθασε την 1η Δεκεμβρίου 1981.
- 2 Στις 24 Ιανουαρίου 1986, ο προσφεύγων ζήτησε να υπαχθεί στην ευνοϊκή ρύθμιση περί οριστικής λήξεως των καθηκόντων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ) 3518/85 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1985, για τη θέσπιση ειδικών μέτρων που αφορούν την οριστική λήξη των καθηκόντων υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με την ευκαιρία της προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας (ΕΕ L 335, σ. 56, στο εξής: κανονισμός 3518/85).
- 3 Με απόφαση της 3ης Μαρτίου 1986, ο προσφεύγων προήχθη στον βαθμό B 1, με ισχύ από 1ης Φεβρουαρίου 1986, και κατετάγη στο κλιμάκιο 4 του βαθμού αυτού, με αρχαιότητα στο κλιμάκιο από 1ης Ιουλίου 1984. Ως εκ τούτου, ο προσφεύγων προήχθη την 1η Ιουλίου 1986 στο κλιμάκιο 5 του ίδιου βαθμού.
- 4 Με έγγραφο της 25ης Ιουνίου 1986, ο προσφεύγων πληροφορήθηκε ότι το αίτημά του είχε γίνει δεκτό, έπαυσε δε οριστικώς να ασκεί τα καθήκοντά του την 1η Οκτωβρίου 1986.
- 5 Από την ημερομηνία αυτή άρχισε να εισπράττει τη μηνιαία αποζημίωση που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 3518/85. Η αποζημίωση αυτή ανερχόταν στο 70 % του βασικού μισθού του βαθμού B 1, κλιμάκιο 5, τον οποίο κατείχε στις 30 Σεπτεμβρίου 1986.

- 6 Ο προσφεύγων εξακολούθησε να εισπράττει αυτή τη μηνιαία αποζημίωση έως την 1η Μαρτίου 1989, ημερομηνία κατά την οποία συγκέντρωσε « τις προϋποθέσεις που παρέχουν δικαίωμα στο ανώτατο όριο συντάξεως αρχαιότητας ». Το γεγονός αυτό επέφερε, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 3518/85, τη διακοπή της καταβολής της αποζημίωσης. Συγκεκριμένα, την 1η Μαρτίου 1989 ο προσφεύγων συμπλήρωσε 35 έτη λαμβανόμενα υπόψη για τον υπολογισμό της συντάξεώς του, συμπεριλαμβανομένων των « νέων συνταξιμωv ετών » που είχε συμπληρώσει κατά την περίοδο κατά την οποία εισέπραττε την αποζημίωση, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85.
- 7 Με απόφαση της 1ης Αυγούστου 1989, η οποία τροποποιήθηκε αυθημερόν, χορηγήθηκε στον προσφεύγοντα σύνταξη αρχαιότητας από 1ης Μαρτίου 1989. Ταυτοχρόνως, του κοινοποιήθηκε πράξη περί καθορισμού των σχετικών συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του, από την οποία προέκυπτε ότι το ποσό της συντάξεως που θα του καταβαλλόταν είχε υπολογιστεί βάσει του μισθού που αντιστοιχούσε στον βαθμό Β 2, κλιμάκιο 8.
- 8 Στις 4 Οκτωβρίου 1989, ο προσφεύγων υπέβαλε διοικητική ένσταση, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), κατά της αποφάσεως της 1ης Αυγούστου 1989, και ζήτησε την ανάκληση της αποφάσεως και την αντικατάστασή της από άλλη απόφαση εκκαθαρίζουσα τα συνταξιοδοτικά του δικαιώματα όχι βάσει του μισθού του βαθμού Β 2, κλιμάκιο 8, αλλά βάσει του μισθού του βαθμού Β 1, τον οποίο θεωρούσε ότι κατείχε από έτους και πλέον κατά τον χρόνο της συνταξιοδοτήσεώς του.
- 9 Προς στήριξη της διοικητικής του ενστάσεως, ο ενδιαφερόμενος υποστήριξε, αφενός, ότι ο τρόπος εκκαθαρίσεως που εφαρμόστηκε δεν ήταν σύμφωνος με τις διατάξεις του άρθρου 77 του ΚΥΚ και του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85 και, αφετέρου, ότι η διοίκηση είχε παραβεί το καθήκον αρωγής έναντι του προσφεύγοντος.
- 10 Η διοικητική ένσταση απορρίφθηκε με απόφαση της Επιτροπής, η οποία ελήφθη στις 22 Ιανουαρίου 1990 και κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα, με υπηρεσιακό σημείωμα του Γενικού Διευθυντή Προσωπικού και Διοικήσεως, στις 30 Ιανουαρίου 1990. Στην

απορριπτική απόφαση αναφέρεται ότι ο προσφεύγων, κατά την ημερομηνία κατά την οποία αποχώρησε από την υπηρεσία, δεν είχε, στον βαθμό Β 1, κλιμάκιο 5 ή 4, αρχαιότητα μεγαλύτερη του έτους και ότι το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85 επιτρέπει μιν στον υπάλληλο που έχει υπαχθεί στη ρύθμιση περί οριστικής λήξεως των καθηκόντων να αποκτά νέα συντάξιμα έτη κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία εισπράττει αποζημίωση, δεν του επιτρέπει όμως να συμπληρώσει τον χρόνο του ενός έτους που προβλέπεται από το άρθρο 77, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ.

- 11 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο προσφεύγων, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 20 Απριλίου 1990, άσκησε την υπο κρίση προσφυγή, με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως της 1ης Αυγούστου 1989 ή την αποκατάσταση της ζημίας που θεωρεί ότι υπέστη από την εν λόγω απόφαση.
- 12 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων και, ταυτοχρόνως, να ζητήσει από τα όργανα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να περιγράψουν τη διοικητική πρακτική τους όσον αφορά τα νέα δικαιώματα συντάξεως αρχαιότητας, τα οποία προβλέπονται από τους κανονισμούς περί των λεγομένων μέτρων « αποδεσμεύσεως ».
- 13 Με έγγραφα της 18ης Ιουλίου, της 2ας Αυγούστου, της 20ής Αυγούστου και της 9ης Σεπτεμβρίου 1991 αντιστοίχως, το Συμβούλιο, το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Δικαστήριο και το Κοινοβούλιο απάντησαν επ' αυτού. Το Δικαστήριο και το Ελεγκτικό Συνέδριο δήλωσαν ότι δεν είχαν την ευκαιρία, μέχρι σήμερα, να καθιερώσουν κάποια διοικητική πρακτική στο θέμα αυτό, ενώ από τις απαντήσεις του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου προκύπτει ότι ακολουθούν αντίθετες διοικητικές πρακτικές, δηλαδή το πρώτο ακολουθεί τη λύση που έχει υιοθετήσει η Επιτροπή, ενώ το δεύτερο τη λύση της οποίας την εφαρμογή ζητεί ο προσφεύγων.

Αιτήματα των διαδίκων

- 14 Με την προσφυγή του, ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:
 - 1) να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 1989, καθόσον η Επιτροπή αρνήθηκε να τον υπαγάγει στην ευνοϊκή ρύθμιση του άρθρου 77 του ΚΥΚ και του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85·

- 2) να κρίνει ότι η Επιτροπή υπέλεσε σε πταίσμα, συνιστάμενο στην παράβαση της υποχρέωσης αρωγής που υπέχει, καθώς και στην παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθόσον δεν μερίμνησε να ενημερώσει τον προσφεύγοντα ότι είχε, κατά τη γνώμη της, δικαίωμα επί συντάξεως υπαλλήλου βαθμού Β 2 και όχι βαθμού Β 1·
 - 3) να υποχρεώσει την Επιτροπή να του καταβάλει αποζημίωση αντιστοιχούσα στη διαφορά μεταξύ του ποσού της συντάξεως που θα του καταβαλλόταν αν είχε υπολογιστεί λαμβανομένης υπόψη της κατατάξεώς του στον βαθμό Β 1 και του ποσού της συντάξεως που του χορήγησε η Επιτροπή βάσει της κατατάξεώς του στον βαθμό Β 2, διαφορά την οποία ο προσφεύγων υπολογίζει σε 50 000 βελγικά φράγκα (BFR), με την επιφύλαξη ακριβούς προσδιορισμού του ποσού κατά τη διάρκεια της δίκης·
 - 4) να υποχρεώσει την καθής να του καταβάλει το ανωτέρω ποσό εντόκως, προς 8 %, από 1ης Μαρτίου 1989·
 - 5) να καταδικάσει την καθής στα πάσης φύσεως δικαστικά έξοδα.
- 15 Με το υπόμνημα απαντήσεως, ο προσφεύγων προέβη σε νέα διατύπωση των αιτημάτων του και ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- 1) να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 1989, καθόσον η Επιτροπή αρνήθηκε να τον υπαγάγει στην ευνοϊκή ρύθμιση του άρθρου 77 του ΚΥΚ και του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85·
 - 2) σε περίπτωση ακυρώσεως της ως άνω αποφάσεως, να εφαρμόσει το άρθρο 176 της Συνθήκης ΕΟΚ·

- 3) στην περίπτωση αυτή, να υποχρεώσει την Επιτροπή να του καταβάλει αναδρομικά τα ποσά που του οφείλονται επί της μηνιαίας συντάξεως και, στο μέλλον, να του καταβάλει το εν λόγω ποσό όπως αυτό υπολογίστηκε από την Επιτροπή στο υπόμνημα αντικρούσεως (σελίδα 11, δεξιά στήλη του τελευταίου εδαφίου)·
 - 4) να κρίνει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάισμα, συνιστάμενο στην παράβαση της υποχρέωσης αρωγής που υπέχει, καθώς και στην παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθόσον δεν αναγνώρισε ότι ο προσφεύγων edικαιούτο να ζητήσει τον υπολογισμό της συντάξεώς του βάσει του μισθού του βαθμού Β 1, κλιμάκιο 5·
 - 5) ως εκ τούτου, να υποχρεώσει την Επιτροπή να του καταβάλει αποζημίωση αντιστοιχούσα στη διαφορά μεταξύ του ποσού της συντάξεως που θα του καταβαλλόταν αν είχε υπολογιστεί λαμβανομένης υπόψη της κατατάξεώς του στον βαθμό Β 1 και του ποσού της συντάξεως που του χορήγησε η Επιτροπή βάσει της κατατάξεώς του στον βαθμό Β 2, διαφορά η οποία ανέρχεται σε 1 BFR, με την επιφύλαξη ακριβούς προσδιορισμού του ποσού κατά τη διάρκεια της δίκης·
 - 6) να υποχρεώσει την Επιτροπή να του καταβάλει τόκους, προς 8 %, από 1ης Μαρτίου 1989, επί των ποσών που θα του επιδικαστούν·
 - 7) να καταδικάσει την Επιτροπή στα πάσης φύσεως δικαστικά έξοδα.
- 16 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο εκπρόσωπος της προσφεύγουσας διευκρίνισε ότι τα υπ' αριθ. 4 και 5 αιτήματα που περιέχονται στο υπόμνημα απαντήσεως αφορούν την περίπτωση μη ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής.
- 17 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή·

— να αποφανθεί κατά νόμον επί των δικαστικών εξόδων.

Επί της ουσίας

- 18 Προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως, ο προσφεύγων προβάλλει, ως λόγο ακυρώσεως, την παράβαση του άρθρου 77 του ΚΥΚ και του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85. Προς στήριξη του αιτήματος αποζημιώσεως, προβάλλει έναν δεύτερο ισχυρισμό στηριζόμενο στην παράβαση της υποχρέωσης αρωγής και της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.
- 19 Προτού εκτεθεί η επιχειρηματολογία των διαδίκων, επιβάλλεται η υπενθύμιση των διατάξεων που αποτελούν το νομικό πλαίσιο της υπό κρίση διαφοράς.
- 20 Το κεφάλαιο 3 του ΚΥΚ, το οποίο ρυθμίζει το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων, προβλέπει, στο άρθρο 77, δεύτερο εδάφιο, ότι:
- « Το ανώτατο ύψος της συντάξεως αρχαιότητας καθορίζεται σε 70 % του τελευταίου βασικού μισθού που αναλογεί στον τελευταίο βαθμό στον οποίο έχει καταταγεί [ο] υπάλληλος για ένα έτος τουλάχιστον. Χορηγείται στον υπάλληλο ο οποίος έχει συμπληρώσει 35 συντάξιμα έτη που υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του παραρτήματος VIII. Αν ο αριθμός των συνταξίμων αυτών ετών είναι κατώτερος από 35 έτη, το ανώτατο ύψος συντάξεως μειώνεται ανάλογα. »
- 21 Το άρθρο 1 του κανονισμού 3518/85 εξουσιοδοτεί τα κοινοτικά όργανα να λάβουν μέτρα για την οριστική έξοδο από την υπηρεσία των υπαλλήλων που έχουν ηλικία τουλάχιστον 55 ετών « προς το συμφέρον της υπηρεσίας και για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που προκύπτουν από την προσχώρηση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ».

22 Εξάλλου, οι παράγραφοι 1 και 7 του άρθρου 4 του κανονισμού 3518/85 ορίζουν τα εξής:

« 1. Ο πρώην υπάλληλος που επωφελείται από το μέτρο του άρθρου 1 δικαιούται μηνιαία αποζημίωση ίση με το 70 % του βασικού μισθού του, ανάλογα με το βαθμό και το κλιμάκιο που κατείχε κατά την αποχώρησή του από την υπηρεσία, σύμφωνα με τον πίνακα του άρθρου 66 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, ο οποίος ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα κατά τον οποίο θα πρέπει να γίνει η εκκαθάριση της αποζημίωσης. »

« 7. Κατά την περίοδο κατά την οποία υπάρχει το δικαίωμα αποζημίωσης, ο πρώην υπάλληλος εξακολουθεί να αποκτά νέα δικαιώματα συντάξεως αρχαιότητας με βάση το μισθό που αναλογεί στο βαθμό και το κλιμάκιό του, με την επιφύλαξη ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής καταβάλλεται η συνεισφορά που προβλέπεται στον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης, με βάση τον παραπάνω μισθό, και εφόσον η συνολική σύνταξη δεν υπερβαίνει το ανώτατο ύψος που προβλέπεται στο άρθρο 77, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης. Για την εφαρμογή του άρθρου 5 του παραρτήματος VIII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης και του άρθρου 108 του παλαιού γενικού κανονισμού της ΕΚΑΧ, η περίοδος αυτή υπολογίζεται ως περίοδος υπηρεσίας. »

Επί του λόγου ακυρώσεως που στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 77 του ΚΥΚ και του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85

23 Ο προσφεύγων, αφού εκθέτει, στο σχετικό μέρος του δικογράφου της προσφυγής, το ιστορικό της διαφοράς, περιορίζεται στην επίκληση του λόγου ακυρώσεως χωρίς να τον αναπτύσσει, επιφυλασσόμενος να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του επί των πραγματικών και νομικών ισχυρισμών του λεπτομερέστερα με το υπόμνημα απαντήσεως.

24 Η καθής, με το υπόμνημα αντικρούσεως, παρατηρεί ότι η τόσο λακωνική αναφορά σε διατάξεις κανονισμών, η οποία δεν συνοδεύεται από περιληπτική έστω επιχειρηματολογία, δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 38, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το οποίο το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει « συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών ». Κατά συνέ-

πεια, η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο να κρίνει τον λόγο ακυρώσεως απαράδεκτο, λαμβανομένου υπόψη του ότι δεν της δόθηκε η δυνατότητα να εξετάσει την ουσία του λόγου ακυρώσεως κατά το στάδιο της υποβολής του υπομνήματος αντικρούσεως και, έτσι, εμποδίστηκε εν μέρει στην αποτελεσματική υπεράσπιση των συμφερόντων της. Προς στήριξη του αιτήματός της, η καθής επικαλείται τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1962, υποθέσεις 46/59 και 47/59, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (Rec. 1962, σ. 789), και της 14ης Μαΐου 1975, υπόθεση 74/74, CNTA κατά Επιτροπής (Rec. 1975, σ. 533).

25 Με το υπόμνημα απαντήσεως, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι εξέθεσε, τόσο με τη διοικητική του ένσταση όσο και με την προσφυγή του, τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως και τους νομικούς ισχυρισμούς του χωριστά, κατά τρόπον ώστε να μην υπάρχει αμφιβολία ως προς το περιεχόμενο της επιχειρηματολογίας του. Η ΑΔΑ, απορρίπτοντας με λεπτομερή απόφαση τη διοικητική του ένσταση, δεν είχε την παραμικρή αμφιβολία ως προς το αντικείμενο της διαφοράς και το περιεχόμενο της επιχειρηματολογίας που περιεχόταν στη διοικητική ένσταση, επιχειρηματολογία την οποία ο προσφεύγων επανέλαβε στο πλαίσιο του πρώτου ισχυρισμού που προέβαλε προς στήριξη της προσφυγής.

26 Ο προσφεύγων αναπτύσσει στη συνέχεια τον πρώτο αυτόν ισχυρισμό. Παρατηρεί, πρώτον, ότι το ζήτημα που ανέκυψε στην υπό κρίση υπόθεση οφείλεται στο γεγονός ότι, όπως όλοι οι υπάλληλοι οι οποίοι επωφελήθηκαν από τα μέτρα εθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία, βρέθηκε σε μια ενδιάμεση κατάσταση, ήτοι δεν ήταν ούτε σε ενεργό υπηρεσία, κατάσταση η οποία προβλέπεται στο άρθρο 35, στοιχείο α, του ΚΥΚ, ούτε στην κατάσταση υπαλλήλου ο οποίος λαμβάνει σύνταξη αρχαιότητας. Ασφαλώς το ανώτατο ύψος της συντάξεως αρχαιότητας, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 77, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ, καθορίζεται στο 70 % του τελευταίου βασικού μισθού που αναλογεί στον τελευταίο βαθμό τον οποίο είχε ο υπάλληλος επί ένα έτος τουλάχιστον, η διάρκεια όμως της κατατάξεως στον βαθμό αυτόν πρέπει να προσανξάνεται σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85. Κατά τη διάταξη αυτή, ο πρώην υπάλληλος εξακολουθεί, κατά τον προσφεύγοντα, να αποκτά νέα δικαιώματα συντάξεως αρχαιότητας βάσει του μισθού που αναλογεί στον βαθμό και το κλιμάκιο του. Υπό την επιφύλαξη ότι, κατά την περίοδο κατά την οποία υπάρχει το δικαίωμα αποζημιώσεως, καταβάλλεται η συνεισφορά που προβλέπεται από τον ΚΥΚ με βάση τον μισθό αυτό, η περίοδος αυτή υπολογίζεται ως περίοδος υπηρεσίας. Δεύτερον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, με το άρθρο 4 του κανονισμού 3518/85, ο κοινοτικός νομοθέτης δέχεται την ύπαρξη σχέσεως μεταξύ της αποκτήσεως νέων συνταξίωνων ετών και της καταβολής συνεισφορών στο συνταξιοδοτικό σύστημα. Τρίτον, ο προσφεύγων θεωρεί ότι, ενόψει των αντιφατικών ερμηνειών που δόθηκαν

από τα κοινοτικά όργανα σε παρόμοιες υποθέσεις, η ερμηνεία της Επιτροπής σε διφορούμενο κείμενο συνιστά παράβαση υπερτέρου κανόνα δικαίου.

- 27 Η καθής, με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, επανέρχεται στο ζήτημα του παραδεκτού του λόγου ακυρώσεως. Αναγνωρίζει ότι δεν συνάντησε καμία δυσκολία να αντιληφθεί την άποψη που υποστήριξε ο προσφεύγων με τη διοικητική του ένσταση, άποψη η οποία προβλήθηκε σιωπηρώς και στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής και κατά την οποία η διάρκεια της παραμονής του στον βαθμό Β 1 πρέπει να υπολογιστεί λαμβανομένης υπόψη της περιόδου κατά την οποία εισέπρατε την αποζημίωση λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Υποστηρίζει, ωστόσο, ότι από την παράλειψη συζητήσεως, κατά το στάδιο της ασκήσεως της προσφυγής, των νομικών ισχυρισμών που περιλαμβάνονται στην απόφαση περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως περιήλθε σε « μειονεκτική θέση », λόγω του ότι δεν μπόρεσε να λάβει θέση επί της επιχειρηματολογίας του προσφεύγοντος παρά μόνο με το τελευταίο υπόμνημά της.
- 28 Όσον αφορά το βάσιμο του λόγου ακυρώσεως, η καθής προβάλλει διάφορα επιχειρήματα προς στήριξη της απόψεως ότι η περίοδος κατά την οποία καταβάλλεται αποζημίωση επιτρέπει μεν στον δικαιούχο να προσμετρήσει νέα συντάξιμα έτη για τον υπολογισμό της συντάξεως αρχαιότητάς του, δεν μπορεί όμως να θεωρηθεί ως χρόνος υπηρεσίας προκειμένου να συμπληρωθεί, ενδεχομένως, η ελαχίστη περίοδος του ενός έτους που απαιτείται από το άρθρο 77, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ ώστε να ληφθούν υπόψη ο τελευταίος βαθμός και το τελευταίο κλιμάκιο.
- 29 Η επιχειρηματολογία της Επιτροπής μπορεί να συνοψιστεί ως ακολούθως. Πρώτον, πρέπει να σημειωθεί ότι ο προσφεύγων, μετά την οριστική λήξη των καθηκόντων του την 1η Οκτωβρίου 1986, δεν βρισκόταν σε καμία κατάσταση από αυτές που προβλέπει το άρθρο 35 του ΚΥΚ ούτε είχε πλέον την ιδιότητα του υπαλλήλου. Συνεπώς, εφόσον είχε καταστεί « πρώην υπάλληλος », όπως διευκρινίζει επανειλημμένως το άρθρο 4 του κανονισμού 3518/85, η περίοδος κατά την οποία ήταν καταταγμένος στον βαθμό Β 1 διακόπηκε κατά την αποχώρησή του από την υπηρεσία. Δεύτερον, ο γενικός κανόνας του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85 επιτρέπει, ασφαλώς, την απόκτηση νέων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, η εφαρμογή όμως του γενικού αυτού κανόνα υπόκειται στον περιορισμό του άρθρου 77, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ, σύμφωνα με το οποίο η σύνταξη δεν μπορεί να υπερβαίνει το 70 % του τελευταίου βασικού μισθού που αναλογεί στον τελευταίο βαθμό τον οποίο είχε ο υπάλληλος υπό την ιδιότητα αυτή (και όχι υπό την ιδιότητα του πρώην υπαλλήλου) επί ένα έτος τουλάχιστον πριν από την οριστική λήξη των καθηκόντων. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο

εν λόγω γενικός κανόνας δεν επιτρέπει να ληφθεί υπόψη το χρονικό διάστημα από 1ης Οκτωβρίου 1986 μέχρι 1 Μαρτίου 1989, κατά το οποίο ο προσφεύγων εισέπραττε αποζημίωση, προς συμπλήρωση αυτής της ελαχίστης περιόδου του ενός έτους. Τρίτον, η περίοδος κατά την οποία υφίσταται δικαίωμα αποζημίωσης δεν μπορεί να θεωρηθεί ως χρόνος υπηρεσίας παρά μόνο για την εφαρμογή του άρθρου 5 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ και του άρθρου 108 του παλαιού γενικού κανονισμού της ΕΚΑΧ, όπως ρητώς διευκρινίζει η τελευταία φράση της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του κανονισμού. Τέταρτον, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι καμία διάταξη του ΚΥΚ δεν συσχετίζει το ποσό της συνεισφοράς στο συνταξιοδοτικό καθεστώς, αφενός, με το ύψος της συντάξεως, αφετέρου. Η απόκτηση νέων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων εξαρτάται μεν όντως από την καταβολή συνεισφοράς από το πρόσωπο το οποίο έχει υπαχθεί σε μέτρο οριστικής λήξεως των καθηκόντων, αυτό όμως ισχύει μόνον όσον αφορά την αύξηση των συνταξίμων ετών και δεν έχει σχέση με καμία αρχή συσχετισμού του ύψους της συνεισφοράς και του ύψους της συντάξεως. Τέλος, η καθής παρατηρεί ότι ο προσφεύγων δεν δευκρίνισε ποιος είναι ο υπέρτερος κανόνας δικαίου ο οποίος παραβιάστηκε κατά τη γνώμη του στην υπό κρίση περίπτωση και ο οποίος, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να είναι η υποτιθέμενη αρχή του συσχετισμού μεταξύ του ύψους των καταβληθεισών συνεισφορών και του ύψους της συντάξεως.

- 30 Όσον αφορά το παραδεκτό του πρώτου ισχυρισμού της καθής, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι, κατά το άρθρο 19, πρώτο εδάφιο, του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου ΕΟΚ και το άρθρο 38, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο οποίος εφαρμόζεται κατ' αναλογία στην υπό κρίση υπόθεση όσον αφορά την έγγραφη διαδικασία, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει, μεταξύ άλλων, το αντικείμενο της διαφοράς και συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση.
- 31 Προκειμένου περί προσφυγής ακυρώσεως, οι όροι των ανωτέρω διατάξεων πληρούνται όταν το δικόγραφο της προσφυγής περιέχει σαφή έκθεση των πραγματικών περιστατικών και των νομικών ισχυρισμών, εφόσον η έκθεση αυτή, αφενός, επιτρέπει στο Πρωτοδικείο να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο όσον αφορά τη νομιμότητα της επίδικης κοινοτικής πράξεως και, αφετέρου, δεν στερεί τον καθού από τη δυνατότητα αποτελεσματικής υπερασπίσεως των συμφερόντων του.
- 32 Στην υπό κρίση περίπτωση, είναι μεν αληθές ότι η διατύπωση του πρώτου ισχυρισμού είναι πολύ λακωνική, το δικόγραφο της προσφυγής όμως περιέχει, στο μέρος των

«πραγματικών περιστατικών», αρκετά στοιχεία τα οποία δευκρινίζουν σε τι συνίσταται η παράβαση των διατάξεων του άρθρου 77 του ΚΥΚ και του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85 της οποίας γίνεται ρητή επίκληση. Εξάλλου, ο προσφεύγων είχε το δικαίωμα να αναπτύξει αυτόν τον ισχυρισμό και να παράσχει κάθε χρήσιμη διευκρίνιση με το υπόμνημα απαντήσεως, πράγμα το οποίο ακριβώς έπραξε (βλ. προαναφερθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Μαΐου 1975, υπόθεση 74/74, CNTA, σκέψη 4).

- 33 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι υποτιθέμενες ατέλειες του δικογράφου της προσφυγής δεν ήταν ικανές να παρακωλύσουν τον δικαστικό έλεγχο του Πρωτοδικείου ούτε να εμποδίσουν την Επιτροπή να υπερασπιστεί αποτελεσματικά τα συμφέροντά της, λαμβανομένου υπόψη ότι η καθής, όπως εξάλλου η ίδια αναγνώρισε, ήταν ήδη, κατά το στάδιο της διοικητικής ενστάσεως, σε θέση να αντιληφθεί και να αποκρούσει τις απόψεις του προσφεύγοντος όσον αφορά τον τρόπο υπολογισμού του ύψους της συντάξέως του. Έτσι, το γεγονός ότι η καθής επέλεξε να εκθέσει τα επιχειρήματά της μόνο με το υπόμνημα ανταπαντήσεως δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της κατ' αντιδικία διεξαγωγής της δίκης.
- 34 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι οι παρατηρήσεις της καθής όσον αφορά το παραδεκτό του λόγου ακυρώσεως δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη.
- 35 Όσον αφορά το βάσιμο του λόγου ακυρώσεως, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το νομικό ζήτημα που τίθεται στην υπό κρίση περίπτωση είναι το ζήτημα της ερμηνείας των όρων « νέα δικαιώματα συντάξεως αρχαιότητας » που περιέχονται στο άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85. Η καθής υποστηρίζει ότι οι όροι αυτοί αναφέρονται αποκλειστικά στα συντάξιμα έτη που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της συντάξεως και επομένως ο όρος « νέα δικαιώματα συντάξεως » είναι συνώνυμος του όρου « νέα συντάξιμα έτη ». Αντιθέτως, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ο χρόνος κατά τον οποίο υπάρχει δικαίωμα αποζημιώσεως καθιστά δυνατή όχι μόνο την απόκτηση νέων συνταξίμων ετών αλλά και τη συμπλήρωση της περιόδου του ενός έτους κατά την οποία ο υπάλληλος πρέπει να έχει παραμείνει στον τελευταίο βαθμό και στο τελευταίο κλιμάκιο του προκειμένου η σύνταξη να υπολογιστεί βάσει του μισθού που αντιστοιχεί στον εν λόγω βαθμό και κλιμάκιο.
- 36 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι, κατά το άρθρο 77 του ΚΥΚ, το ύψος της συντάξεως αρχαιότητας καθορίζεται από δύο κύρια στοιχεία, ήτοι τον αριθμό των συνταξίμων ετών του υπαλλήλου και τον βασικό μισθό που αντιστοιχεί στον τελευταίο βαθμό και

το τελευταίο κλιμάκιο του. Ωστόσο, τα δύο αυτά στοιχεία λαμβάνονται υπόψη μόνον εντός ορισμένων χρονικών ορίων. Αφενός, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη περισσότερα από τριανταπέντε συντάξιμα έτη και, αφεντέρου, απαιτείται να έχει παραμείνει ο υπάλληλος στον τελευταίο βαθμό και στο τελευταίο κλιμάκιο επί ένα έτος προκειμένου να ληφθεί ο αντίστοιχος βασικός μισθός υπόψη κατά τον υπολογισμό της συντάξεως. Τέλος, το ανώτατο ποσό της συντάξεως που καθορίζεται βάσει των δύο αυτών στοιχείων περιορίζεται από τον ΚΥΚ στο 70 % του τελευταίου βασικού μισθού που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συντάξεως.

37 Το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85 δεν τροποποιεί αυτή τη ρύθμιση αρχής παρά μόνον στο μέτρο που επιτρέπει στους υπαλλήλους που έχουν επωφεληθεί από μέτρο εθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία να αποκτήσουν « νέα δικαιώματα συντάξεως ». Ωστόσο, πρέπει να παρατηρηθεί ότι αυτή η ειδική διάταξη επιτρέπει μεν ρητώς την απόκτηση νέων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, δεν διακρίνει όμως καθόλου μεταξύ των δύο κυρίων στοιχείων που καθορίζουν τον υπολογισμό της συντάξεως αρχαιότητας, όπως αυτά ορίστηκαν ανωτέρω. Επομένως, η περίοδος κατά την οποία ο υπάλληλος, ο οποίος έχει επωφεληθεί από μέτρο εθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία, εισπράττει την αποζημίωση που προβλέπεται από τον κανονισμό 3518/85 και εξακολουθεί να καταβάλλει τις συνεισφορές του στο συνταξιοδοτικό σύστημα μπορεί να ληφθεί υπόψη τόσο για την αύξηση του αριθμού των συνταξίμων ετών του υπαλλήλου όσο και για τη συμπλήρωση της περιόδου του ενός έτους κατά την οποία πρέπει να έχει παραμείνει στον τελευταίο βαθμό και το τελευταίο κλιμάκιο προκειμένου η σύνταξή του να υπολογιστεί βάσει του μισθού που αντιστοιχεί στον εν λόγω βαθμό και κλιμάκιο.

38 Το γεγονός ότι, στην τελευταία φράση του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85, μνημονεύεται ρητώς ότι η περίοδος κατά την οποία υπάρχει το δικαίωμα αποζημίωσης θεωρείται ως περίοδος υπηρεσίας για την εφαρμογή του άρθρου 5 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ οφείλεται στον εξαιρετικό χαρακτήρα του ωφελήματος που χορηγεί η τελευταία αυτή διάταξη στους υπαλλήλους που έχουν λιγότερα από τριανταπέντε συντάξιμα έτη κατά τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας τους. Πράγματι, ο νομοθέτης θέλησε να αποκλείσει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά την εφαρμογή της εξαιρετικής αυτής διατάξεως σε περίπτωση υπαγωγής σε μέτρο οριστικής λήξεως των καθυκόντων. Κατά συνέπεια, κακώς η καθής αρύεται από τη διάταξη αυτή επιχείρημα εξ αντιδιαστολής για να υποστηρίξει ότι η περίοδος κατά την οποία καταβάλλεται η αποζημίωση επιτρέπει, καταρχήν, μόνο την απόκτηση νέων συνταξίμων ετών και, κατ' εξαίρεση, την υπαγωγή στις ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 5 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ.

- 39 Πρέπει να προστεθεί, προς αντίκρουση της επιχειρηματολογίας της καθής, ότι η αρχαιότητα του προσφεύγοντος στον βαθμό και στο κλιμάκιο έπαυσε μεν να αυξάνεται κατά την οριστική λήξη των καθηκόντων του, το γεγονός όμως αυτό δεν εμποδίζει την προκαθορισμένη προθεσμία του ενός έτους, που προβλέπεται στο άρθρο 77, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ, να εξακολουθήσει να τρέχει. Πράγματι, στην περίπτωση του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού δεν πρόκειται για χορήγηση προαγωγής στον υπάλληλο αλλά για την απόκτηση νέων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων.
- 40 Σ' αυτό το στάδιο της συλλογιστικής του Πρωτοδικείου, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η ανωτέρω ερμηνεία των επιδικών διατάξεων είναι σύμφωνη προς τον σκοπό του κανονισμού 3518/85, ο οποίος, προς το συμφέρον της υπηρεσίας και για την αντιμετώπιση των αναγκών που προκύπτουν από την προσχώρηση νέων κρατών μελών, παρέχει ευνοϊκές συνθήκες συνταξιοδότησεως, προκειμένου να παρακινηθούν οι υπάλληλοι να ζητήσουν την υπαγωγή τους στο μέτρο οριστικής λήξεως των καθηκόντων.
- 41 Ενόψει των ανωτέρω σκέψεων, το Πρωτοδικείο πρέπει να κρίνει βάσιμο τον λόγο ακυρώσεως του προσφεύγοντος και να ακυρώσει την προσβαλλόμενη πράξη καθόσον κατά την εκκαθάριση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του προσφεύγοντος ελήφθη υπόψη ο βασικός μισθός του βαθμού Β 2, κλιμάκιο 8.
- 42 Δεδομένου ότι η προσβληθείσα από τον προσφεύγοντα πράξη είναι ακυρωτέα, εναπόκειται στην καθή να λάβει, σύμφωνα με το άρθρο 176 της Συνθήκης ΕΟΚ, τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της παρούσας αποφάσεως, προβαίνοντας σε νέα εκκαθάριση των δικαιωμάτων συντάξεως αρχαιότητας του προσφεύγοντος, υπό το φως της ανωτέρω ερμηνείας του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού.
- 43 Εξάλλου, η Επιτροπή πρέπει να υποχρεωθεί να καταβάλει στον προσφεύγοντα τα μη καταβληθέντα ποσά που θα προκύψουν από τη νέα εκκαθάριση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του, πλέον τόκων υπερημερίας προς 8 % ετησίως από τις ημερομηνίες κατά τις οποίες τα ποσά αυτά κατέστησαν απαιτητά.

Επί του αιτήματος αποζημιώσεως που στηρίζεται στην παράβαση του καθήκοντος αρωγής και της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

- 44 Δεδομένου ότι η προσβληθείσα από τον προσφεύγοντα πράξη είναι ακυρωτέα και η Επιτροπή υποχρεούται να του καταβάλει τα μη καταβληθέντα ποσά που θα προκύψουν από τη νέα εκκαθάριση των συνταξιοδοτικών του δικαιωμάτων, πλέον τόκων υπερημερίας, το αίτημα του προσφεύγοντος περί επιδικάσεως αποζημιώσεως καθίσταται, όπως ο ίδιος αναγνώρισε με το υπόμνημα απαντήσεως (σημείο 24.2), άνευ αντικειμένου. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο δεν χρειάζεται να αποφανθεί επ' αυτού εξετάζοντας το αίτημα αποζημιώσεως του προσφεύγοντος.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 45 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής, της 1ης Αυγούστου 1989, περί εκκαθάρισεως των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του προσφεύγοντος λόγω συμπλήρωσεως συνταξίμου χρόνου, καθόσον το ύψος της εν λόγω συντάξεως υπολογίστηκε λαμβανομένου υπόψη του βασικού μισθού του βαθμού Β 2, κλιμάκιο 8.
- 2) Υποχρεώνει την Επιτροπή να καταβάλει στον προσφεύγοντα τα μη καταβληθέντα ποσά που θα προκύψουν από τη νέα εκκαθάριση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του, στην οποία οφείλει να προβεί η Επιτροπή, πλέον τόκων υπερημερίας προς 8 % ετησίως από τις ημερομηνίες κατά τις οποίες τα ποσά αυτά κατέστησαν απαιτητά.
- 3) Παρέλκει η εξέταση των λοιπών αιτημάτων της προσφυγής.

4) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Vesterdorf

Saggio

Γεραρής

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Νοεμβρίου 1991.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο προεδρεύων

A. Saggio